

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΔΟΓΜΑ, ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ
και ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
Ἐπίκ. καθηγήτρια: Δέσπω Ἄθ. Λιάλιου
τηλ.: 996673

Θεσσαλονίκη 08. 01. 1996

ΠΡΟΣ
Τὸν κ. Κοσμήτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ
Ἐνταῦθα

ΣΧΕΤ: 1^η Ἐκθεση πεπραγμένων 20.09.1995 (10.05/20.09.1995)

ΘΕΜΑ: 2^η Ἐκθεση πεπραγμένων καὶ προοπτικῆς τοῦ ἔργου ὁργάνωσης τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Σχολῆς μας (20.09.1995 - 20.12.1995).

Κύριε Κοσμήτορ,
Ὑποβάλλω τὴν ἔκθεση πεπραγμένων γιὰ τὸ τρίμηνο **20.09.1995- 20.12.1995** ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀναδιάταξη τῆς συλλογῆς στὸ χῶρο, τὴν τεχνολογικὴ ὑποδομὴ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν ἐνγένει ὁργάνωση τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Κύριε Κοσμήτορ, πλείστα ὅσα ἐπιτευχθέντα σᾶς εἶναι γνωστά, ἀφοῦ καμμία ἐνέργεια δὲν ἔχει γίνεи χωρὶς τὴν κατὰ τρόπο φορτικὴ ἐνημέρωσή σας καὶ ἐν πολλοῖς προσωπικῆ σας συμμετοχῆ, ἀποτυπώνεται ὅμως ἐδῶ ἡ ὅλη προσπάθεια γιὰ τὴ μέχρι τοῦδε ἀποτίμηση κυρίως γιὰ νὰ εἶναι ἀπτοὶ οἱ ἐπόμενοι στόχοι, ὥστε καὶ μὲ τὴν ἐνημέρωση τῆς θεολογικῆς κοινότητος νὰ ἀναδυθῆ ὁ ἐπωφελεῖς περὶ τοῦ πρακτεοῦ διάλογος καὶ νὰ ὑπάρξουν οἱ ἀποτελεσματικότερες δράσεις.

I. Γενικά

1. Ἡ Βιβλιοθήκη λειτουργεῖ γιὰ τοὺς χρήστες τὶς ὥρες 9 π.μ - 8 μ.μ., πράγμα ποὺ ἔτυχε τῆς ἐνθουσιώδους ἀποδοχῆς ἀπὸ τοὺς φοιτητῆς μας, καθὼς τὸ συνεχῆς ὠράριο ἀποτελοῦσε χρόνιο αἴτημά τους. Τὸ ὠράριο αὐτὸ καλύπτει ἐπίσης ἀπόλυτα τοὺς διδάσκοντες ἀκόμη καὶ γιὰ τὶς ἑκτακτες διδακτικῆς τους ἀνάγκες.

2. α) Ἡ χρήση τοῦ φωτοτυπικοῦ μηχανήματος μὲ καταβολὴ τοῦ ἀντιτίμου 10 δραχμῶν ἀνὰ σελίδα Α⁴ ἀπὸ τοὺς χρήστες περιορίσε τὸ χρόνο ἀναμονῆς. Τὴν τελευταία ἐβδομάδα πρὸ τῶν διακοπῶν τῶν Χριστουγέννων στὸ φωτοτυπικὸ ἔγινε ἐγκατάσταση μηχανισμοῦ μαγνητικῶν καρτῶν, ὅποτε στὸ ἐξῆς καθίσταται ἐλέγξιμη ἡ παρατηρηθεῖσα κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπερβολικὴ σπατάλη στὴν παραγωγή φωτοτυπιῶν ἀπὸ μέλη ΔΕΠ καὶ βοηθοῦς (ὑπάρχει ἕνα ἀδικοιολόγητο ἄνοιγμα περίπου 500.000 δραχμ.). Ἀπὸ 08.01.1996 δέον

νά υπογραφῆ ἢ σύμβαση service μὲ τὴ XEROX, ἀφοῦ πρῶτα ἀποκατασταθοῦν, σύμφωνα μὲ τὴν τεχνικὴ τῆς ἔκθεσης, οἱ χρόνιες βλάβες στὸ φωτοτυπικό, γιὰ νὰ ὑπάρξῃ γιὰ τοὺς χρήστες ἡ δυνατότητα φωτοτυπικῶν ἀνατυπώσεων ἀπὸ τὴ συλλογὴ τῆς Βιβλιοθήκης, πράγμα ποὺ θὰ περιορίσῃ τὴν ἀπομάκρυνση ἄμεσα χρηστικῶν βιβλίων ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Βιβλιοθήκης (π. χ. Λεξικῶν, Περιοδικῶν, Σειρῶν, Ἐγκυκλοπαιδειῶν), ὥστε σὺν τῷ χρόνῳ νὰ λειτουργήσῃ ἡ **κλειστὴ συλλογὴ** γιὰ ὠφέλεια ὄλων καὶ ἰδίως τῶν φοιτητῶν, ποὺ ἐκ τῶν πραγμάτων βρίσκονται σὲ μειονεκτικὴ θέση ἔναντι τῶν μελῶν ΔΕΠ καὶ βοηθῶν στὴ χρῆση τῆς Βιβλιοθήκης.

β) Ἐπιπλέον θὰ πρέπει νὰ προγραμματισθῆ ἡ ἀγορὰ ἑνὸς δευτέρου φωτοτυπικοῦ μηχανήματος ἐκτὸς XEROX, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἀποκλεισθῆ, γιὰτὶ μὲ τὴ μονοπωλιακὴ τῆς πολιτικὴ (σὲ ἓνα κόσμον τεχνολογικῶς ἀνοιχτό), ἐπιβάλλει τοὺς δικούς τῆς ὅρους, χωρὶς δυνατότητα ἀνταγωνιστικῆς διαπραγματεύσεως. Π.χ. κατέστη ἀδύνατη ἡ προμήθεια τοῦ μηχανισμοῦ μαγνητικῶν καρτῶν ἀπὸ ἄλλη ἐταιρεία στὸ ἥμισυ τοῦ κόστους, ἐπειδὴ ἡ XEROX δὲν παραδίδει τοὺς κωδικούς σύνδεσης. Ἡ ἴδια δυσκολία διαπιστώθηκε κατὰ τὴ διαπραγμάτευση τῶν ὅρων γιὰ τὸ service τοῦ ὑπάρχοντος φωτοτυπικοῦ.

2. Ἐκπαίδευση τοῦ προσωπικοῦ

1. Ἦδη οἱ ἀποδεχθέντες νὰ ἐκπαιδευτοῦν στοὺς Η/Υ κ. Χρῆστος Ἀρβανίτης καὶ κ. Αἰκατερίνα Μπραγιώτου μετὰ τὴν προκαταρκτικὴν ἐκπαίδευση ἐργάστηκαν κατὰ τὸ παρελθὸν τρίμηνο στὴ Βιβλιοθήκην τῶν Τμημάτων Φυσικῆς καὶ Πληροφορικῆς, ὅπου ἐκαιδεύτηκαν στὴ χρῆση τοῦ προγράμματος ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ II καὶ στοὺς τομείς παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ λειτουργίας τῆς Βιβλιοθήκης μέσω τῆς Πληροφορικῆς. Ἡ ἐκπαίδευσίς τους θὰ ὀλοκληρωθῆ περαιτέρω καταυτὰς μὲ εἰκοσαήμερη πρακτικὴ ἄσκησίν των στὴν Κεντρικὴ Βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου μας. Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον θὰ εἶναι ἀμφότεροι ἔτοιμοι γιὰ κατὰ τὸ μᾶλλον αὐτόνομη ἐργασία στὴ Βιβλιοθήκην μας, κυρίως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς original ἀναδρομικῆς καταλογογραφίσεως, ποὺ εἶναι τὸ μεῖζον πρόβλημα γιὰ τὴ δική μας Βιβλιοθήκην, ἀφοῦ εἶναι ἀνέφικτη ἡ ἀναζήτησις τῶν MARC RECORDS τῶν ἐλληνόγλωσσων βιβλίων στοὺς διεθνεῖς ἠλεκτρονικοὺς καταλόγους, ἐνῶ μία συνεργασία μὲ τὴ Βιβλιοθήκην τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν δὲν διαφαίνεται κατὰ τὸ προσεχὲς μέλλον, καθὼς ἡ ὁργάνωσις τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς κινεῖται στὸ ἐπίπεδον τῆς καλῆς προθέσεως. Χωρὶς τὴν παραμικρὴν πρὸς τὸ παρὸν προετοιμασίαν οἱ συνάδελφοι τῶν Ἀθηνῶν ἔχουν ἐναποθέσει (κατὰ τίς κατ' ἰδίαν συζητήσεις μας καὶ ἐπαφές) τίς ἐλπίδες των στὸ δεύτερον πακέτον Ντελόρ! Πάντως ἡ ὁργάνωσις τῶν Βιβλιοθηκῶν δὲν εἶναι πρῶτιστον θέμα χρημάτων ἀλλὰ ἐξειδικευμένου προσωπικοῦ, δημιουργικῆς προθυμίας καὶ συνειδητοποιήσεως τοῦ καιριοῦ ρόλου τῆς Βιβλιοθήκης στὴν ἔρευνα καὶ τὴν διδασκτικὴν-ἐκπαιδευτικὴν διαδικασίαν.

2. Ἐκτὸς τῶν δύο προαναφερθέντων ὑπαλλήλων ἀπὸ τὴν ἴδιαν διαδικασίαν ἐξειδικευμένης ἐκπαίδευσεως προετοιμάσθηκε νὰ περάσῃ καὶ ἡ ὑπάλληλος τῆς ἀπογευματινῆς βάρδιας κ. Κυριακὴ Πάτκου,

περι της οποίας διαπιστώθηκε ότι είναι έμπειρη στη χρήση των Η/Υ και η οποία επέδειξε έντονο ενδιαφέρον και ιδιαίτερη προθυμία συμμετοχής στην οργάνωση της Βιβλιοθήκης. Έτσι διασκεδάστηκε ο φόβος και η έντονη αγωνία, για το κατά πόσο θα ήταν δυνατόν να ανταποκριθούν έστω κάποιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στη Βιβλιοθήκη μας στην πρόκληση της οργάνωσης της Βιβλιοθήκης μας με τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών, με δεδομένο και το συσσωρευμένο χάος και τη γενική διάλυση. Η περαιτέρω στελέχωση της Βιβλιοθήκης με αποκλειστικά και μόνο εξειδικευμένο και διαπιστωμένα ικανό προσωπικό αποτελεί χρέος των καθ' ύλην αρμοδίων και απόδοση σεβασμού προς τους τρεις αυτούς υπαλλήλους, που πληρώνουν με αναποτίμητο προσωπικό κόστος, σχεδόν με αίμα, την κοινή προσπάθεια.

3. Ήλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός - Άπασχόληση φοιτητών - Συμμετοχή σε συνέδρια

I. Έξετελέσθη η αγορά των τριών ειδών, των οποίων οι προεγκρίσεις συμπεριλαμβάνονται στην προηγούμενη έκθεση, ήτοι:

1. Ένός ηλεκτρονικού υπολογιστή Pentium/75, HD 540MB, RAM 8MB, SVGA screen, με το σκληρό δίσκο φορητό, της γερμανικής VOBIS (408.000 δραχμ.), που πλὴν της Γραμματείας της Κοσμητείας θα μπορέσει να χρησιμοποιηθεί επικουρικά και μόνο προς το παρόν και από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης.

2. Ένός Scanner έγχρωμου, ανάλυσης 600/ 2400 dpi (325.000 δραχμ.).

3. Μηχανισμὸ ἀναγνώσεως μαγνητικῶν καρτῶν γιὰ τὸ φωτοτυπικὸ μηχανήμα τῆς Βιβλιοθήκης, υποχρεωτικῶς ἀπὸ τὴ XEROX (708.000 δραχμ.).

II. Αγοράσθηκαν τὰ ἑξῆς ἠλεκτρονικὰ ε δη

1. Ένας σκληρὸς δίσκος 840MB με συρταράκι (75.000 δραχμ.) πρὸς χρῆση κατὰ τὴν ἐκπαίδευση τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βιβλιοθήκης, ὥστε νὰ προφυλάσσεται ὁ κύριος σκληρὸς δίσκος τοῦ υπολογιστῆ τῆς Βιβλιοθήκης.

2. Interface γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τοῦ Intercard (μηχανισμοῦ μαγνητικῶν καρτῶν), υποχρεωτικῶς ἀπὸ τὴ XEROX (41.500 δραχμ.).

3. Αναλώσιμα γραφικῆς καὶ ἠλεκτρονικῆς ὑφῆς γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Βιβλιοθήκης 30.000 δραχμ.

III. Ἡ Κοσμητεία κάλυψε ἐπίσης μέρος τοῦ service τοῦ φωτοτυπικοῦ τῆς Βιβλιοθήκης με 67.720 δραχμ.

IV. Τὸ κύριο βάρος τοῦ τομέα γιὰ τὸν ἐξοπλισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης κατὰ τὸ διατρέξαν τρίμηνο ἐπικεντρώθηκε στὴν ἐγκατάσταση ραφιῶν καὶ βιβλιοστατῶν ὄχι μόνο στὰ ὑπόγεια τῆς Βιβλιοθήκης, ὅπου στεγάζεται ὁ κύριος ὄγκος τῆς συλλογῆς, ἀλλὰ καὶ στὸ χῶρο τοῦ Ἀναγνωστηρίου καὶ τοῦ γραφείου τῆς Βιβλιοθήκης.

1. Τοποθετήθηκαν ράφια στὸ γραφεῖο τῆς Βιβλιοθήκης, ὥστε νὰ συγκεντρωθοῦν σὺν τῷ χρόνῳ τὰ βιβλιοθηκονομικὰ ἐργαλεῖα γιὰ τὴν ἀναδρομικὴ ἠλεκτρονικὴ καταλογογράφηση, τοποθετήθηκαν ράφια στὸ Ἀναγνωστήριο γιὰ τὴν συγκέντρωση τῶν χρηστικῶν Σειρῶν, τῶν Ἐγκυκλοπαιδειῶν καὶ τῶν διαφορῶν Λεξικῶν, τὰ ὅποια εἶναι σὲ

καθημερινή χρήση και εγκαταστάθηκαν ράφια στην είσοδο του Ἀναγνωστηρίου για την τοποθέτηση τῶν τσαντῶν και τῶν πραγμάτων τῶν χρηστῶν, ὥστε νὰ ἐλέγχεται καλύτερα ἡ εἴσοδος καὶ ἡ ἔξοδος τῶν χρηστῶν ἀπὸ τὴ Βιβλιοθήκη. Τὰ ράφια τοῦ Ἀναγνωστηρίου καὶ τοῦ γραφείου ἀγοράσθηκαν ἀπὸ τὴν ἐταιρεία τοῦ Βογιατζόγλου, γιατί ἀνταποκρίνονταν περισσότερο στὴν αἰσθητικὴ τοῦ χώρου. Ἐπιπλέον ἀξιοποιήθηκαν τὰ τραπέζια καὶ μέρος τῶν καθισμάτων, πού ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὶς αἴθουσες α καὶ β, τὰ ὁποῖα τοποθετήθηκαν στὸ Ἀναγνωστήριο, ἐνῶ ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ αὐτὸ ἑπτὰ μὴ λειτουργικὰ τραπέζια παλαιοῦ τύπου, τὰ ὁποῖα θὰ ἀξιοποιηθοῦν ἐν καιρῷ κατὰ τὴ διαρρύθμιση τῶν δύο παρακειμένων στὸ Ἀναγνωστήριο αἰθουσῶν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τὶς αἴθουσες α καὶ β ἔγινε οὐσιαστικὰ ἀπὸ τὴν ὁμάδα ὀργανώσεως καὶ μὲ τὴν ἐθελοντικὴ βοήθεια κάποιων φοιτητῶν μας.

2. Τοποθετήθηκαν ράφια DEXION μὲ ἀντίστοιχο ἀριθμὸ βιβλιοστατῶν στοὺς χώρους τοῦ πρώτου ὑπογείου καὶ κυρίως τῶν δύο αἰθουσῶν τοῦ δευτέρου ὑπογείου, ὅπου ἔγινε ἡ μεταφορὰ τῶν Σπουδαστηρίων τῆς Συστηματικῆς καὶ Ἱστορικῆς Θεολογίας. Θὰ πρέπει νὰ ἐπισημάνω τὴν ἀριστη ἐργασία τοῦ κ. Παντάλη καὶ τὴν προθυμία του νὰ ἀναδιαρθρώσει κάποια ράφια πού προϋπήρχαν στοὺς χώρους αὐτοὺς, καθὼς καὶ τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποῖα διεκπεραίωσε τὸ ὅλο ἔργο, σχεδὸν σὲ διάστημα δύο ἡμερῶν. Στὴν εἴσοδο τοῦ Σπουδαστηρίου τῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς προστέθηκαν τρεῖς σειρὲς ραφιῶν, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ παραλαμβανόμενα ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη νέα βιβλία, ὥστε μὲ τὴν παράλληλη εἰδοποίηση τῶν παραγγελιάντων μελῶν ΔΕΠ καὶ βοηθῶν νὰ γίνεται ἀπρόσκοπτα ἡ ἐνημέρωσή των καὶ ὁ δανεισμός, χωρὶς νὰ δημιουργεῖται πρόβλημα καὶ στὴν ἐνημέρωση καὶ τῆς συλλογῆς τῆς Βιβλιοθήκης μὲ τὶς νέες παραλαβές.

Τὸ κόστος ὅλων τῶν ραφιῶν καὶ τῶν βιβλιοστατῶν συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐργασίας ἐγκαταστάσεως ἀνῆλθε στὸ ποσὸν τῶν 2.284.000 δραχμῶν.

V) Γιὰ βιβλιοδεσία 160 τόμων περιοδικῶν, πού προμηθεύεται ἡ Βιβλιοθήκη κατευθείαν χωρὶς τὴ μεσολάβηση τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης, δαπανήθηκαν 350.000 δραχμ. Παράλληλα ἡ Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη πλήρωσε τὴ βιβλιοδεσία 800 περίπου τόμων ἀπὸ τὰ 109 περιοδικά, κυρίως ξενόγλωσσα, πού φθάνουν στὴ Βιβλιοθήκη μας μέσω τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης, συνολικοῦ κόστους κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς μας 2.000.000 δραχμ. Σημειωτέον ὅτι ἡ Βιβλιοθήκη μας γιὰ πολὺ μεγάλο διάστημα δὲν εἶχε διεκδικήσει δαπάνη γιὰ βιβλιοδεσία περιοδικῶν ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη.

Συνολικὰ ἡ Κοσμητεία ξόδεψε τὸ ἔτος 1995 γιὰ τὸν ἠλεκτρονικὸ ἔξοπλισμό, τὶς ἐπισκευὲς τοῦ φωτοτυπικοῦ, τὴ βιβλιοδεσία καὶ τὴν ἀγορὰ τῶν ραφιῶν, δηλ ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη, τὸ ποσὸν τῶν 5.192.220 δραχμῶν, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀγορᾶς τοῦ Η/Υ τῆς Κοσμητείας.

VI) Ἡ Πρυτανεὶα πλήρωσε γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Βιβλιοθήκης τὸ 1995 ἀπὸ τὶς γενικὲς πιστώσεις τὸ ποσὸν τῶν 225.000 δραχμ. (γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν βιβλίων τῶν Σπουδαστηρίων Συστηματικῆς καὶ

Ίστορικής Θεολογίας, τή μεταφορά τριῶν Βιβλιοθηκῶν παλαιοῦ τύπου ἀπό τὸ δευτερο ὑπόγειο τῆς Βιβλιοθήκης στοὸ πρῶτο ὑπόγειο, τήν ἀναδιάταξη ὀκτώ βιβλιοθηκῶν παλαιοῦ τύπου στοὸ Τμήμα παλαιτύπων τοῦ πρῶτου ὑπογείου, τή μεταφορὰ ἑπτὰ τραπεζιῶν ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Βιβλιοθήκης στοὸ ὑπόγειο τῆς ἀποθήκης καὶ τὰ γραφεῖα τῶν βοηθῶν, τήν ἀπομάκρυνση πέντε σιδερένιων βιβλιοθηκῶν καὶ πλείστων ὄσων σκουπιδιῶν, παλαιῶν ἀντικειμένων, χαλασμένων σωμάτων θέρμανσης καὶ ἐπικίνδυνων ὑλικῶν ἀπροσδιορίστου φύσεως, χρονολογουμένων ἀκόμη καὶ στή δεκαετία τοῦ '60). Αἴτησή μας πρὸς τὴν Οἰκονομικὴ Ὑπηρεσία γιὰ τὴν ἀντικατάσταση 20 πολὺ ἐφθαρμένων καθισμάτων τοῦ Ἐναγνωστηρίου ἀξίας 100.000 δρχμ. βρίσκεται στοὸ στάδιο τῆς ὑλοποιήσεως, ὅπως ἀναμένεται καὶ ἡ κατασκευὴ 14 ξύλινων ραφιῶν γιὰ τὶς βιβλιοθήκες τοῦ Τμήματος παλαιτύπων καὶ ἡ συντήρησή των . Καμμία ἀπάντηση δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τοῦ ΑΠΘ γιὰ τὶς ἄμεσες ἐργασίες πού πρέπει νὰ γίνουν στὰ δύο ὑπόγεια, ὅπου ὑπάρχει διαρροὴ πίσας ἀπὸ τὴ μόνωση, ἐνῶ τέθηκε ἐπίσης τὸ θέμα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀγωγῶν τῶν ὀμβριῶν ὑδάτων, τοῦ ἐλέγχου τῶν σωληνώσεων τοῦ καλοριφέρ καὶ τῆς ὑδρεύσεως, καὶ τοῦ ἐξαερισμοῦ ὅλων τῶν χώρων τῆς Βιβλιοθήκης.

VII) Ἀμφότερα τὰ Τμήματα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς πλήρωσαν τὴ συμμετοχὴ των γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ προγράμματος ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ II μὲ τὸ ποσὸν τῶν 500.000 δρχμ. ἀντιστοίχως. Στὴ διάθεση τῆς Βιβλιοθήκης τέθηκε 1.000.000 δρχμ. ἀπὸ τὸ Τμήμα Θεολογίας, προερχόμενο ἀπὸ τὸ κονδύλιο ἐνισχύσεως τῶν Βιβλιοθηκῶν τῶν Τμημάτων τοῦ ΑΠΘ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν. Μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ καταρτίσθηκε ἐρευνητικὸ πρόγραμμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία *Ὁργάνωση τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς*, μὲ κωδικὸ 6083 καὶ ἐπιστημονικὸ ὑπεύθυνο τὸν Κοσμητορὰ τῆς Σχολῆς. Τὸ πρόγραμμα λειτουργεῖ μόνο γιὰ νὰ καλύψη τὶς ἄμεσες ἀνάγκες τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἀποκλείσθηκε ἐκ τῶν προτέρων ἡ χρῆση του πρὸς ἀποζημίωση γιὰ ἐργασία καὶ δραστηριότητα μελῶν ΔΕΠ. Ἡ γραμματειακὴ ἐργασία τοῦ προγράμματος διεξάγεται ἀπὸ τὴ γράφουσα, ἀσφαλῶς ἄνευ ἀποζημιώσεως. Ἡ ἴδια, ὑπὸ τὴν ἐποπτεία σας, Κύριε Κοσμητορ, διεξάγει, ὡς γνωστὸν, καὶ ὅλη τὴ γραμματειακὴ ἐργασία πού σχετίζεται μὲ τὸ ἔργο τῆς καθόλου ὁργανώσεως τῆς Βιβλιοθήκης. Ἐξάλλου στόχος μας εἶναι καὶ ἡ προσπάθεια νὰ δημιουργηθῇ ἐπιτέλους ἓνα σύγχρονο ἀρχεῖο γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη. Στὸ 1.000.000 δρχμ. τοῦ Τμήματος Θεολογίας προστέθηκε τὸ ποσὸν τῶν 342.000 δρχμ., προερχόμενο ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ φωτοτυπικοῦ μηχανήματος.

Ἔγιναν ἢ προγραμματίσθηκαν οἱ ἐξῆς δαπάνες ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ 1.342.000 δρχμ.:

1. Πρόβλεψη 757.000 γιὰ ἀπασχόληση φοιτητῶν.

Δαπανήθηκαν 200.000 δρχμ. γιὰ τὴν πληρωμὴ τεσσάρων φοιτητῶν, πού ἀπασχολήθηκαν στὴν ὁργάνωση τῆς Βιβλιοθήκης μέχρι 01.12.1995, ἦτοι: α) κ. Βανοῦ (ὑποψήφια διδακτορῖσσα Θεολογίας καὶ φοιτήτρια Βιβλιοθηκονομίας ΤΕΙ Θεσσαλονίκης), δύο μῆνες χ 50.000 δρχμ. =100.000 δρχμ., β) κ. Πανταζίδου (ὑποψήφια διδακτορῖσσα Θεολογίας) ἓνα μῆνα 50.000 δρχμ., γ) κ. Μπονόβας (προπτυχιακὸς φοιτητῆς) γιὰ ἓνα μῆνα 50.000 δρχμ. Σύνολο δαπανῶν 200.000 δρχμ.

ἤδη καταρτίσθηκε πρόβλεψη ἀπασχόλησης φοιτητῶν στὴ Βιβλιοθήκη ὡς ἑξῆς: α) κ. Φιλώτης (ὑποψήφιος διδάκτορας) γιὰ τὸ διάστημα 08.12.1995/08.05.1996= 5 χ 50.000=250.000 δραχμ., β) κ. Βανοῦ γιὰ τὸ διάστημα 08.01/08.05.1996=4 χ 50.000= 200.000 δραχμ., γ) κ. Μπονόβας γιὰ τὸ διάστημα 08.01/ 08.03.1996 μὲ πληρωμὴ ἔργου κατ' ἀποκοπὴ= 50.000 δραχμ. δ) κ. Ἀναγνωστόπουλος (προπτυχιακὸς φοιτητῆς) γιὰ τὸ διάστημα 08.03/ 08.05.1996 μὲ πληρωμὴ ἔργου κατ' ἀποκοπὴ= 50.000 δραχμ. Σύνολο προβλέψεων 550.000 δραχμ. Πραγματοποιηθεῖσες πληρωμὲς 200.000 δραχμ. Ὑπόλοιπο γιὰ ἀπασχόληση φοιτητῶν πλὴν τῆς προβλέψεως 7.000 δραχμ.

2. Πρόβλεψη γιὰ συνέδρια 125.000 δραχμ.

Δαπανήθηκαν: α) 20.000 δραχμ. γιὰ ἐξοδα τοῦ κ. Ἀρβανίτη στὸ συνέδριο τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς στὴν Ἀθήνα καὶ μὲ θέμα τὴν *OCLC* στὶς 9-10 Νοεμβρίου. β) 105.000 γιὰ ἐξοδα συμμετοχῆς τῆς κ. Μπραγιώτου στὸ συνέδριο τῶν Πανεπιστημιακῶν Βιβλιοθηκῶν, ποὺ ὁργανώθηκε ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Κρήτης στὸ Ἡράκλειο-Ρέθυμνο-Χανιά στὶς 13-15 Νοεμβρίου. Σύνολο δαπανῶν 125.000 δραχμ. Ὑπόλοιπο=0

3. Πρόβλεψη γιὰ τὴν ἀγορὰ ἐξοπλισμοῦ καὶ ἀναλωσίμων 450.000 δραχμ.

Πληρώθηκαν: α) 326.814 δραχμ. γιὰ τὴν ἀγορὰ ἑνὸς *CART-DEX 12* συρταριῶν ἀπὸ τὴν *ANACO* Ἀθήνας γιὰ τὴν ἀρχειοθέτηση ὄλων τῶν περιοδικῶν. β) 59.050 δραχμ. γιὰ τὴν ἀγορὰ μαγνητικῶν καρτῶν τοῦ φωτοτυπικοῦ μηχανήματος. Σύνολο ἐξόδων 385.874. Ὑπόλοιπο 64.126 δραχμ.

4. Συμπλήρωση τῶν ὑπαρχόντων περιοδικῶν καὶ σειρῶν

Ι. Μέσω τῶν Τομέων καὶ τῶν μεμονωμένων μελῶν ΔΕΠ καὶ μετὰ ἀπὸ ἓνα *Μαραθῶνιο*, ποὺ ἄρχισε μὲ τὴν καταγραφή τῶν ἐλλειπῶν περιοδικῶν σὲ τόμους καὶ τεύχη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου μέχρι τὰ μέσα Ἰουλίου, ἀπορροφήθηκε πλήρως τὸ διατεθὲν ποσὸν τῶν 5.385.000 δραχμ. γιὰ ἀγορὰ περιοδικῶν καὶ σειρῶν. Γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ πράγματος ἐπισημαίνω τὴ διαφοροποίηση τῶν ἑξῆς στοιχείων ἐν σχέσει πρὸς τὴν προηγούμενη ἐκθεση, ἥτοι τὴ συμβολὴ τοῦ καθ. κ. Βαρναλίδη μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ κονδυλίου Α2 καὶ τὴ συμβολὴ τοῦ ἀν. καθ. κ. Σιάσιου ἐπίσης μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ κονδυλίου Α2, πρὸς διόρθωση τῆς προηγουμένης ἀναγραφῆς ὅτι ὁ Δογματικὸς Τομέας τοῦ Τμήματος Θεολογίας συμμετέχει μὲ ὅλο τὸ κονδύλιο Α2. Πάντως πρόκειται γιὰ συμπλήρωση τῶν ἐνδιάμεσων καὶ χωρὶς ἐλπίδα γιὰ ἀνεύρεση τόμων τῶν ἤδη συμπεριλαμβανομένων στὴ συλλογὴ τῆς Βιβλιοθήκης μας περιοδικῶν καὶ ὄχι γιὰ ἀγορὰ νέων περιοδικῶν. Πολλὰ ἀπὸ τὰ περιοδικὰ μας παρουσιάζουν ἐλλείψεις, κυρίως στοὺς τόμους ποὺ εἶχαν ἐκδοθῆ πρὸ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῆς Σχολῆς μας. Μία παρόμοια προσπάθεια εἶχε γίνῃ καὶ παλαιότερα γιὰ τὴν συμπλήρωση π.χ. τοῦ *Byzantinische Zeitschrift*, τόμοι τοῦ ὁποῦ βρέθηκαν ἐρριμμένοι τῆδε κακεῖσε σὲ ἑπτὰ μεριές στὰ ὑπόγεια τῆς Βιβλιοθήκης, καὶ εὐτυχῶς ποὺ καθ' ὑπόδειξη τοῦ κ. Φανουργάκη ἀπετράπη ἡ παραγγελία τῶν αὐτῶν τόμων. Πάντως ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ *Byzantinische Zeitschrift* ἔλειπαν περὶ τὰ 20 τεύχη, καθὼς ἡ Κεντρικὴ

Βιβλιοθήκη δὲν τὸ ἔχει ἐπιλέξει σὲ χρόνο ἀνύποπτο στὰ περιοδικὰ ποὺ παραδίδονται στὴ Βιβλιοθήκη τῆς Σχολῆς μας.

Οἱ λεπτομερεῖς συνθήκες αὐτῆς τῆς προσπάθειας ἔχουν ἤδη ἐκτεθῆ στὴν προηγούμενη ἐκθεση, πρέπει νὰ σημειώσω ὅμως ἐδῶ τὰ ἐξῆς: Πέραν τοῦ ἐξουθενωτικοῦ ἔργου τῆς καταγραφῆς τῶν ἐλλείψεων, τῆς διερευνήσεως τῆς διεθνoῦς ἀγορᾶς, τῆς προτεραιότητος γιὰ τὴν ἐπιλογή τῶν ὑπὸ συμπλήρωση περιοδικῶν, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς μὴ ταυτόχρονης ἀπαντήσεως τῶν διαφόρων ἐκδοτικῶν οἴκων καὶ προμηθευτῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, τοῦ κινδύνου μὴ ἔγκαιρης ἀφίξεως τῶν παραγγελιῶν, δὲν ἦταν λίγες οἱ δυσκολίες ποὺ ἀντιμετώπισα στὴ γραμματειακὴ ἐργασία καὶ παρακολούθησι ὄλων τῶν λεπτομερειῶν ἀλλὰ καὶ στὴ συνεργασία μὲ κάποιους ἀπὸ τοὺς συναδέλφους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν μίᾳ ποικιλία ἀντιρροήσεων, ἐνῶ ἄκουσα μέχρῃ καὶ δηλώσεις ὅτι ἀγνοοῦσαν τὶς ἀποφάσεις τῶν Τομέων τους. Καὶ στὸν τομέα αὐτὸ οὐδεμία βοήθεια προσφέρθηκε ἀπὸ κάποιον ἀδελφόν, ὅπως δὲν μοῦ ὑποβλήθηκε καμμία συγκεκριμένη πρότασι εἴτε γιὰ τὴν ἐπιλογή τῶν πρὸς συμπλήρωση περιοδικῶν εἴτε γιὰ τὸν τρόπο τῶν παραγγελιῶν. Πάντως δὲν θὰ μοῦ ἦταν ἀρκετὴ ἢ χαρὰ τῆς τακτοποιήσεως τῆς συλλογῆς τῶν περιοδικῶν μας γιὰ νὰ εἶμαι εὐτυχῆς, ὥστε νὰ ξαναβιώσω κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὶς ἴδιες καταστάσεις. Ἐὰν ἡ προσπάθεια συνεχισθῆ θὰ πρέπει νὰ ζητηθῆ γραπτῶς καὶ ἔγκαιρα ἡ συμμετοχὴ τῶν κ. συναδέλφων, ὅπως καὶ οἱ τυχόν προτάσεις καὶ ἐπιλογές των, σὲ ἀντίθετη περίπτωσι, Κύριε Κοσμητορ, θὰ βρεθῶ στὴ δυσάρεστη θέσι νὰ ἀρνηθῶ ἀπολύτως τὴν ὁποιαδήποτε συμμετοχὴ μοῦ σὲ μίᾳ διαδικασίᾳ, ποὺ εἶναι ἀφάνταστα ἐπίπονη μέχρῃ καὶ ἐξουθενωτικὴ, καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις ἐγκυμονεῖ πιθανὸ μετέωρο ἀνοιγμα παραγγελιῶν περίπου 5.500.000 δραχμ., στὸ ὁποῖο δὲν ἔχω καὶ τὴν οικονομικὴ πολυτέλεια νὰ ἀντεπεξέλθω. Ἄς μὴ κάνω λόγο γιὰ εὐχαριστίες καὶ φιλότιμο...

Καταγράφονται στὴ συνέχεια τὰ περιοδικὰ καὶ οἱ σειρές ποὺ παραδόθηκαν στὴν Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη μὲ προορισμὸ τὴ Βιβλιοθήκη μας μέχρῃ 20.12.1995, ποὺ ἦταν καὶ ἡ τελευταία ἡμερομηνία παραδόσεως:

α) Ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν 5.385.000 δραχμ χρησιμοποιήθηκαν 525.000 γιὰ τὴν παραγγελία ἐπιστημονικῶν βιβλίων τῶν διαφόρων θεολογικῶν περιοχῶν ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τοῦ Μορφωτικοῦ Ἰδρυμάτος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τοῦ Ἰδρυμάτος Γουλανδρῆ-Χόρν καὶ τῶν Ἐκδόσεων Δωδώνη. Ἡ παραγγελία ἀνατέθηκε στὸν ἐκδοτικὸ οἶκο ΚΥΡΟΜΑΝΟΣ, μὲ ὑπόμνησι τοῦ καθ. κ. Ψευτογκᾶ καὶ μετὰ ἀπὸ ἐνημέρωσή σας. Πρὸ τῆς παραγγελίας ἔγινε ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ομάδας ὀργανώσεως τῆς Βιβλιοθήκης λεπτομερῆς ἔλεγχος τῶν ὑπαρχόντων βιβλίων τῶν τεσσάρων προαναφερθέντων ἐκδοτικῶν οἴκων, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῆ ἀπολύτως παραγγελία τῶν αὐτῶν βιβλίων.

β) Γιὰ τὴν συμπλήρωσι τῶν περιοδικῶν χρησιμοποιήθηκε τὸ ποσὸν τῶν 4.860.000 δραχμ., πάντα μέσω Τομέων καὶ μεμονομένων μελῶν ΔΕΠ ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις Π. Πουρναρᾶ. Συμπληρώθηκαν τὰ ἐξῆς περιοδικὰ:

1. Μνημοσύνη

2. Analecta Bollandiana
3. Archives für katholisches Kirchenrecht
4. Bulletin de théologie ancienne et medievale
5. Bulletin de Litterature Ecclesiastique
6. Byzantinische Zeitschrift
7. Catenae Graecorum Patrum
8. Ecumenical Review
9. Ephemeridis Juris Canonici
10. Ephemeridis Theologicae Lovanienses
11. Graegorianum
12. Irénikon
13. Jahrbuch für Sozialwissenschaft
14. Journal of Ecclesiastical History
15. Journal of Moral Education
16. Journal of Theological Studies
17. Kerygma und Dogma
18. New Testament Studies
19. Orientalia Christiana Periodica
20. Recherches de théologie ancienne et medievale
21. Revue Benedictive
22. Vetus Testamentum
23. Zeitschrift für Neutestamentlichewissenschaft
24. Zeitschrift für Theologie und Kirche

II) Θα πρέπει να γίνει ευρύς διάλογος μεταξύ των μελών ΔΕΠ και στα συλλογικά όργανα της Σχολής για πρόταση αγοράς νέων θεολογικών περιοδικών από την Κεντρική Βιβλιοθήκη με προορισμό τη Βιβλιοθήκη μας. Ήδη γνωρίζω ότι επενέβητε, Κύριε Κοσμήτορ, προς την Έπιτροπή Έποπτείας της Κεντρικής Βιβλιοθήκης για να εξαιρεθῆ ἡ Βιβλιοθήκη μας ἀπὸ τὴν περικοπὴ τοῦ 30% ἐπὶ τῶν συνδρομῶν τῶν περιοδικῶν τοῦ ΑΠΘ. Ὡστόσο τὸ κόστος τῶν ἐντέλει 109 περιοδικῶν, ποὺ προμηθευόμαστε ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη, εἶναι μόνο 1.600.000 δρχμ. τὸ χρόνο σὲ σύνολο 400.000.000 δρχμ. γιὰ τὰ 40 Τμήματα τοῦ ΑΠΘ. Θα πρέπει νὰ συζητηθῆ γι' αὐτὸ τουλάχιστον ἡ ἐπάνοδος τῆς συνδρομῆς γιὰ περιοδικὰ τῆς συλλογῆς τῆς Βιβλιοθήκης μας, τῶν ὁποίων ἐγινε ἡ περικοπὴ τῆς συνδρομῆς σὲ ἀνύποπτους χρόνους καὶ καιροὺς. Εἶναι λογικὸ νὰ ἀπαιτήσῃ ἡ Σχολὴ τεκμηριωμένα καὶ ἀναλογικὰ τὴ χρήση μέχρι π. χ. καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 10.000.000 δρχμ. γιὰ τὶς ἐνιαύσιες συνδρομῆς τῶν περιοδικῶν της, δεδομένου ὅτι σύμφωνα μὲ μία καταγραφή τῶν τίτλων τῶν περιοδικῶν μας ἀπὸ τὴν κ. Μπραγιώτου αὐτὰ ἀνέρχονται σὲ 480, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα εἶναι ξενόγλωσσα καὶ ἡμιτελή.

5. Ἀναδιάταξη τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ὁργάνωση τῆς συλλογῆς

Ένας ἀπὸ τοὺς κύριους στόχους τῆς ὁργανώσεως τῆς Βιβλιοθήκης ὑπῆρξε ἐξαρχῆς ἡ ἐνοποίηση τῆς συλλογῆς τῶν πέντε

Σπουδαστηρίων, άνευ τής όποίας ούδεις λόγος μπορεί νά γίνη για όργάνωση και έκσυγχρονισμό της. Για τόν σκοπόν αυτό έπρεπε πάση θυσία νά μεταφερθούν τά βιβλία τών Σπουδαστηρίων τής Συστηματικής και τής Ιστορικής Θεολογίας στίς αθουσες του δευτέρου ύπογείου, ώστε οί βιβλιοθήκες και τά ράφια του άριστερου τμήματος του πρώτου ύπογείου νά χρησιμοποιηθούν με άνεση για τήν ένοποίηση τών περιοδικών, νά έλέγχθη έν συνεχεία ό χώρος του δεξιού τμήματος του πρώτου ύπογείου για τήν έν συνεχεία ένοποίηση τών σειρών και τής υπόλοιπης συλλογής με όσο τόν δυνατόν παράλληλη ήλεκτρονική καταλογογράφηση και βαθμιαία άντικατάσταση στό χειροκίνητο κατάλογο τών παλαιών καρτελών με νέες ένοποιημένης σηματοδοτήσεως, καθώς ό χειροκίνητος κατάλογος θά βρούσκειται πάντα σέ ίσχύ.

Κύριε Κοσμήτορ, με τήν τοποθέτηση τών έπιπλέον ραφιών στό δεύτερο ύπόγειο έγινε μέσα σέ διάστημα τριών ήμερών (27.12/29.12.1995) ή μεταφορά τών βιβλίων τών Σπουδαστηρίων τής Συστηματικής και Ιστορικής Θεολογίας, χωρίς νά ύπάρξη τόν παραμικρό πρόβλημα στην παράλληλη λειτουργία τής Βιβλιοθήκης. Μάλιστα με τήν τακτοποίηση στή νέα θέση έγινε και σχολαστικός έλεγχος στην άριθμητική σειρά όλων τών μεταφεροθέντων βιβλίων. Η ένοποίηση τών περιοδικών άρχισε μετά άπό καθαρισμό και συντήρηση τών διαφόρων ραφιών και τήν άπομάκρυνση άπό τόν χώρο ποικίλων σκουπιδιών και άχρηστων άντικειμένων άπό τίς 07.12.1995. Η περάτωση του έργου έγινε στίς 20.12.1995. Η ένοποίηση έγινε με συμμετοχή κυρίως του κ. Φιλιώτη, ό όποιος εργαζόταν άπό τίς 9 π.μ. μέχρι τίς 8 μ.μ., πολλές φορές χωρίς διακοπή, όπως και σεις, Κύριε Κοσμήτορ, προσωπικά γνωρίζετε. Έξουθενωτική ύπήρξε και ή εργασία του κ. Άρβανίτη κατά τόν πρωί, τής κ. Πάτκου κατά τόν άπόγευμα και του κ. Μπονόβα, χωρίς νά λογαριάζη και αυτός τίς άτέλειωτες ώρες εργασίας. Προκειμένου νά προωθηθή τόν έργο τής ένοπίησης άντικαταστάθηκε ή κ. Πάτκου άπό τίς κ. Βανού και κ. Πανταζίδου μέχρι και άπό τή συντάκτρια τής παρούσης έκθέσεως στή λειτουργία του Άναγνωστηρίου. (Δευτερευόντως βέβαια στην ένοποίηση τών περιοδικών συνέβαλαν και οί κ. Μπρασιώτου, κ. Βανού και κ. Πανταζίδου, οί όποίες είχαν έπιφορτισθή κυρίως με τόν έργο τής καταγραφής τών παραδιδομένων άπό μέλη ΔΕΠ βιβλίων, ιδίως με τόν έλεγχο και τήν παράδοση τών 850 βιβλίων άπό τόν καθ. κ. Δοίκο).

Η ένοποίηση τών περιοδικών θά ολοκληρωθή προσεχώς με τόν χρονολογικό έλεγχο τών τόμων και τών τευχών έκάστου περιοδικού, έτσι ώστε νά προσδιορισθή και ό άκριβής άριθμός τών χαμένων τόμων άλλά και νά καταστή δυνατή ή άρχειοθέτηση όλων τών στοιχείων στό CART-DEX, πράγμα πού θά διευκολύνη τήν παρακολούθηση τών περιοδικών πού μās προμηθεύει ή Κεντρική Βιβλιοθήκη άλλά και θά άνιχνευθή ό άριθμός τών περιοδικών στα όποια έγινε περικοπή τής έναύσιας συνδρομής κατά καιρούς, και περι τών όποιων πρέπει νά γίνη άραυτα έπαναδιαπραγματεύση με τήν Έπιτροπή Έποπτείας τής Κεντρικής Βιβλιοθήκης. Άμέσως μετά τόν άκριβή έλεγχο τών περιοδικών και σως παράλληλα θά γίνη ή ένοποίηση τών Σειρών και κάποιων διπλών Σειρών πατερικών και

ἀρχαιοελληνικῶν κειμένων. Παράλληλα θὰ πρέπει νὰ ἀποφορτισθῆ ἡ Βιβλιοθήκη ἀπὸ τὰ πολλαπλὰ Λεξικά καὶ τὶς Ἑγκυκλοπαίδειες. Π.χ. ἡ Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια ὑπάρχει σὲ ὀκταπλὰ ἀντίτυπα, ἐνῶ παρόμοια εἰκόνα ὑπάρχει γιὰ πλεῖστα ὅσα ἄλλα βιβλία, ποὺ δὲν εἶναι ἀμεσῆς χρηστικῆς ἀξιοποιήσεως. Λύση θὰ πρέπει νὰ δοθῆ καὶ γιὰ τὰ λαϊκὰ φυλλάδια καὶ περιοδικά, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν στὸ χῶρο τῶν Δημοτικῶν ἢ καὶ τῶν Σχολικῶν Βιβλιοθηκῶν. Γιὰ τὸ σκοπὸ τῆς ἐνοποιήσεως τῶν Σειρῶν θὰ ἀπαιτηθῆ περαιτέρω ἀναδιάταξη τῶν Βιβλιοθηκῶν τοῦ Σπουδαστηρίου τῆς Πρακτικῆς Θεολογίας καὶ σὺν κάποιᾳ ἐπέκτασιν στὸ Σπουδαστήριον τῆς Ἑρμηνευτικῆς Θεολογίας. Πάντως καὶ χῶρος ὑπάρχει καὶ μᾶλλον ἐπαρκῆς ἀριθμὸς ραφῶν γιὰ τοὺς χώρους τοῦ ὑπογείου, ἐνῶ γιὰ τὸ χῶρο τοῦ Ἀναγνωστηρίου θὰ ἀπαιτηθῆ περαιτέρω ἐγκατάσταση ραφῶν.

6. Δημιουργία τοῦ Τμήματος παλαιτύπων βιβλίων καὶ ἀξιοποίηση διαύπηρεσιακῶν συνεργασιῶν

1. Ἡ πρωτοβουλία γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ Τμήματος τῶν παλαιτύπων βιβλίων ἀνήκει στὴν κ. Μπραγιώτου, ἡ ὁποία συγκέντρωσε μετὰ ἀπὸ κανυγάδες τὸ μεγαλύτερο τμῆμα ἀπὸ τὰ διασκορπισμένα στὴ Βιβλιοθήκη ἢ καὶ παραμελημένα παλαιύτυπα καὶ ἔκανε μίαν πρώτη καταγραφή. Ὁ πυρήνας τοῦ Τμήματος αὐτοῦ συνίσταται ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ ἀείμνηστου καθηγητῆ Πολάκη, περὶ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ὁποίας γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Σχολῆς μας θὰ πρέπει νὰ παρακληθῆ νὰ καταγράψῃ τὶς πληροφορίες τοῦ ὁ καθ. κ. Στογιόγλου. Προσωπικῶς εἶμαι περήφανη ποὺ τὸ ἀρχαιότερο παλαιύτυπο προέρχεται ἀπὸ δωρεά μου. Στὴν κλειστὴ αἴθουσα τοῦ Τμήματος τῶν παλαιτύπων ἐγίνε μεταφορὰ τῶν ὑπαρχουσῶν παλαιῶν ξύλινων βιβλιοθηκῶν, ὅπου καὶ τακτοποιήθηκαν τὰ 2.000 περίπου παλαιύτυπα καὶ τὰ σπάνια ἀντίγραφα. Στὸν διοχῶρο ἅμα τῆ παραδόσει τοῦ θὰ φυλαχθῆ τὸ μουσικὸ ἀρχεῖο τοῦ παλαιοῦ Σπουδαστηρίου Πρακτικῆς Θεολογίας. Προβλέπεται συντήρηση τῶν βιβλιοθηκῶν αὐτῶν, καθὼς καὶ τοῦ ὑπάρχοντος στὸ χῶρο παλαιοῦ γραφείου. Πραγματικῶς τὸ Τμῆμα τῶν παλαιτύπων θὰ ἀποτελέσῃ τὸ καμᾶρι τῆς Σχολῆς μας, ἀφοῦ εἶναι δυνατόν νὰ ἀξιοποιηθῆ, πλὴν τῶν καθαρῶν ἐρευνητικῶν σκοπῶν, ἀκόμη καὶ σὲ πλαίσια πολιτιστικῆς προοπτικῆς. Προϋποτίθεται ἡ ἐνημέρωση ἐπ' αὐτοῦ τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν, ἀκόμη καὶ τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, ὥστε νὰ χρηματοδοτηθῆ ἡ συντήρηση τῶν σπανίων αὐτῶν βιβλίων τῆς συλλογῆς μας, καθὼς ἡ Σχολὴ μας δὲν θὰ μποροῦσε μόνη της νὰ ἀναλάβῃ τὸ ὑψηλὸ κόστος. Προστούτοις θὰ πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν ἀμέσως τὰ μέτρα ἀσφαλείας τοῦ χώρου αὐτοῦ μὲ τὴ βοήθεια τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ΑΠΘ. Ἡ φύλαξη τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς εἶναι χρέος σύμπασας τῆς πανεπιστημιακῆς κοινότητος.

2. Θὰ πρέπει νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἤδη γίνονται ἄτυπες πρὸς τὸ παρὸν συζητήσεις μὲ τὸν κ. Δ. Δέρβο, καθ. τῆς Πληροφορικῆς στὸ ΤΕΙ τῆς Θεσσαλονίκης, γιὰ τὴν ἠλεκτρονικὴ ἔκδοση κάποιων παλαιτύπων, ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ ἡ Βιβλιοθήκη μας ἓνα εἰσόδημα γιὰ τὶς ὀπωσδήποτε αὐξημένες στὸ μέλλον λειτουργικῆς τῆς ἀνάγκης. Ἐνδιαφέρον ἐπεδείχθη καὶ ἀπὸ τὴν κ. Μ. Νικολοπούλου, τεχνικὴ σύμβουλο τῆς IBM στὰ Multi Media, ἡ ὁποία εἶχε κληθῆ ἀπὸ τὴν

Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ, κατόπιν και της ιδιικής σας παρεμβάσεως, και έδωσε διάλεξη (18.12.1995) στην Κεντρική Βιβλιοθήκη με θέμα *Ψηφιακές Βιβλιοθήκες*. Δεδομένου μάλιστα ότι η IBM συνεργάζεται με το Βατικανό στο θέμα της ψηφιακής εκδόσεως των χειρογράφων της Βιβλιοθήκης του, σως μία συνεργασία στα πλαίσια κάποιου έρευνητικού προγράμματος να ήταν πολύ έπωφελής για τη Σχολή μας. Πάντως στο Τμήμα παλαιτύπων χρειάζεται να γίνη ακόμη αρκετή εργασία, ώστε να γίνη ένας ακόμη λεπτομερής έλεγχος των καταγραφών και των ενδείξεων με τη μέγιστη μάλιστα προσοχή, για να αποτραπή οποιαδήποτε φθορά. Είναι κρίμα που πέρασε πολύς χρόνος ανεκμετάλλετος, κατά τον οποίο ο χώρος αυτός είχε μεταβληθή σε αποθήκη και σκουπιδαριό της Βιβλιοθήκης. Το παρήγορο στοιχείο είναι ότι ανάμεσα στα άχρηστα αντικείμενα και τα σκουπίδια βρέθηκαν και κάποια στοιχεία χρήσιμα για την ιστορία της Σχολής μας... Πάντως στις σιδερένιες βιβλιοθήκες, που εικάζεται ότι έμειναν κλειστές από την εποχή της μεταφοράς της Σχολής μας στο ιδιόκτητο κτίριό της, μετά την αναπότρεπτη παραβίασή των, μεταξύ των άλλων βρέθηκαν τσάντες με σκουπίδια και κουτιά με 6.000 στυλό διαρκείας της δεκαετίας του '60. Πλείστα έξ αυτών μοιράστηκαν ως ενθύμια στους φοιτητές, ενώ ένα μεγάλο μέρος κρατήθηκε για την έκθεση που προγραμματίζεται να κάνη η ομάδα οργανώσεως της Βιβλιοθήκης μας μετά το πέρας του προγράμματος.

3. Με βάση το WEB της Βιβλιοθήκης των Τμημάτων Φυσικής και Πληροφορικής άρχισε μία επιπλέον συνεργασία μας με τον προαναφερθέντα κ. Δ. Δέρβο, ο οποίος, στα πλαίσια των πτυχιακών εργασιών των φοιτητών του Τμήματος Πληροφορικής του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, προγραμματίσει το θέμα της προσομοιώσεως του χώρου και της συλλογής της Βιβλιοθήκης μας, ώστε και άμεσα χρηστικά αποτελέσματα να υπάρξουν στη λειτουργία της Βιβλιοθήκης, αλλά και να καταστή έλέγξιμη έπακριβώς οποιαδήποτε αναδιάταξη της συλλογής στο μέλλον, ακόμη και μετά την οργάνωσή της.

4. Έδω θα πρέπει να μη παραλείψω τη συγκινητική ανταπόκριση της κ. Καρατζά, αρχιτεκτόνισσας του Σχεδιαστηρίου του ΑΠΘ, η οποία όχι μόνο παρήγαγε και μās παρέδωσε από το αρχείο του Πανεπιστημίου φωτοαντίγραφα των κατόψεων όλων των χώρων της Σχολής μας για το αρχείο της Βιβλιοθήκης αλλά εξέφρασε την επιθυμία της να σχεδιάση τις κατόψεις όλων των χώρων της Βιβλιοθήκης μας, ώστε με την κατάλληλη τοποθέτηση των ενδείξεων ή οδήγηση των χρηστών στα διάφορα τμήματα να καταστή άνετη και αποτελεσματική.

5. Μία άλλη προσπάθεια άξια μνείας, είναι η συνεργασία μας με τον κ. Τζουνάκη, της Έπιτροπής Δικτύου του ΑΠΘ, για να άνοιξουμε για τη Σχολή μας σελίδα στο INTERNET, που άρχικά θα περιλαμβάνη πληροφορίες από τους Όδηγους Σπουδών των Τμημάτων, με σκοπό συν τώ χρόνω να υπάρξη έμπλουτισμός με τις έρευνητικές και διαπανεπιστημιακές δραστηριότητες της Σχολής και τις συνεδριακές θεολογικές δραστηριότητες στον ελληνικό χώρο. Ήδη έχει έτοιμασθή η εισοδική σελίδα και ένα κείμενο, το οποίο καταντάς παραδίδεται σε ψηφιακή μορφή στον κ. Τζουνάκη, ο οποίος έχει έπιδείξει και

προσωπικό ενδιαφέρον. Έπ' αὐτοῦ βέβαια ἡ ἔκκληση γιὰ προτάσεις καὶ βοήθεια ἀπευθύνεται καὶ σ' ὅλη τὴ θεολογική μας οἰκογένεια.

6. Ἦδη, σὲ συνεργασία μὲ τὸν προπτυχικό φοιτητὴ μας π. Γεννάδιο Ντελῆ, καταβάλλεται μία προσπάθεια ὥστε στὶς ἀρχές τοῦ 1997 νὰ ὁλοκληρωθῆ μία ἔκδοση σὲ Multi Media μορφή τῆς ἱστορίας τῆς Σχολῆς μας, στὴν ὁποία θὰ ὑπάρχουν καὶ πλήρη στοιχεῖα γιὰ τὴ σημερινή της ὀργάνωση. Θὰ περιλαμβάνη τὰ ἀμετάβλητα στοιχεῖα τῶν Ὁδηγῶν Σπουδῶν τῶν δύο Τμημάτων, τὶς δημοσιεύσεις τῶν μελῶν ΔΕΠ, τὸν κατάλογο τῶν μεταπτυχιακῶν τίτλων ποὺ χορηγήθηκαν καὶ τὶς ἐπιστημονικὲς καὶ διαπανεπιστημιακὲς δραστηριότητες ὅλης τῆς θεολογικῆς κοινότητος. Ἡ καταρχὴν ἐπεξεργασία τῶν στοιχείων γίνεται μὲ τὴν ἀξιοποίηση τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων τῆς Βιβλιοθήκης μας, πράγμα ποὺ καθιστᾷ τὸ κόστος μηδαμινό. Ἐνδεχομένως ἡ προσπάθεια αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἀξιοποιηθῆ καὶ στὰ πλαίσια τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Σχολῆς μας γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη ὡς Πολιτιστικὴ Πρωτεύουσα τὸ 1997.

7. Θὰ ἀπαιτηθῆ κατὰ πάσα πιθανότητα ἐπέκταση τῶν καλωδιώσεων τοῦ Δικτύου σ' ὅλους τοὺς χώρους τῆς Βιβλιοθήκης, ὥστε νὰ ἀξιοποιηθοῦν οἱ προβλεπόμενες γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη 4 ὑποδοχὲς τοῦ Δικτύου τοῦ ΑΠΘ. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἴσως χρειασθῆ καὶ κάποια ἐπιπρόσθετη δαπάνη.

7. Καταγραφή μὲ ἐσωτερικὸ ἀριθμὸ τῶν ποικίλων ἀκατάγραφων βιβλίων

1. Οἱ βάσεις γιὰ τὴν ἐργασία αὐτὴ εἶχαν τεθῆ μὲ πρωτοβουλία τῆς κ. Μπραγιώτου πρὸ πολλοῦ, ἡ ὁποία εἶχε ἐμποδισθῆ στὴν περάτωση τῆς καταγραφῆς ἀπὸ παράγοντες ἐκτὸς προσωπικοῦ τῆς Βιβλιοθήκης. Ἐνας ἀριθμὸς περίπου 2.000 ἀκατάγραφων βιβλίων φυλάσσονταν στὸ νῦν Τμῆμα παλαιτύπων καὶ ὅπου ἄλλοῦ (ἀκόμη καὶ πίσω ἀπὸ τὰ σώματα τοῦ καλοριφέρ) καὶ προέρχονταν ἀπὸ τὸ διάστημα ποὺ ἡ Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη ἠρνεῖτο νὰ παραλάβῃ τὶς νέες παραγγελίες τῶν Περιφερειακῶν Βιβλιοθηκῶν, ἢ καὶ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς μεταφορᾶς τῶν Σπουδαστηρίων, κατὰ τὴν ὁποία τὰ βιβλία ποὺ βρισκόνταν σὲ κάποια ἐκκρεμότητα στοιβάχτηκαν στὰ ὑπόγεια τῆς Βιβλιοθήκης εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε. Οἱ ὑπόλοιπες Περιφερειακὲς Βιβλιοθήκες εἶχαν λύσει τὸ πρόβλημα τῶν ἀκατάγραφων μὲ πρόσδοση σ' αὐτὰ ἐσωτερικοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τὸ ἴδιο σύστημα ἐφαρμόστηκε δυναμικά καὶ στὴ δική μας Βιβλιοθήκη κατὰ τρόπο μάλιστα ἀποτελεσματικό, ὥστε σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα οἱ καταγραφὲς νὰ ἐνταχθοῦν τουλάχιστον στὸν ὑπάρχοντα χειροκίνητο κατάλογο καὶ ἐν συνεχείᾳ στὸ γενικὸν κατάλογο τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης, ὅπως ἔχουμε χρέος ἀπέναντι στὴν πανεπιστημιακὴ κοινότητα τοῦ ΑΠΘ. Ἦδη ἡ ἐργασία αὐτὴ περατώνεται καὶ ὑπολείπεται μόνον ὁ τελικὸς ἔλεγχος.

2. Στὰ πλαίσια δημιουργίας εἰδικῶν τμημάτων στὴ Βιβλιοθήκη ἡ κ. Πάτκου ἐργάστηκε γιὰ τὴν καταγραφή τῶν διδακτορικῶν διατριβῶν ἀκόμη καὶ τῶν μεταπτυχιακῶν ἐργασιῶν, ποὺ ἔχουν χορηγηθῆ ἀπὸ τὴν ἐνιαία Σχολὴ καὶ μεταγενέστερα ἀπὸ τὰ δύο Τμήματά της. Στὴν ἐργασία αὐτὴ συνέβαλαν οἱ κ.κ.. γραμματεῖς τῶν Τμημάτων τῆς Σχολῆς μας, ποὺ παραχώρησαν στὴ Βιβλιοθήκη μας, κατόπιν καὶ

ιδικῆς σας παρακλήσεως, μέρος τῶν ὑπαρχόντων πολλαπλῶν ἀντιτύπων ἀπὸ τὴν ἀποθήκη. Ἡ προοπτικὴ εἶναι νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλες οἱ διδακτορικὲς διατριβὲς τῆς Σχολῆς ἔστω καὶ σὲ φωτοτυπημένη μορφή, μετὰ οἱ διδακτορικὲς διατριβὲς (καὶ διατριβὲς ἐπὶ ὑψηλῆς) τῶν μελῶν ΔΕΠ τῆς Σχολῆς μας, καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ καταβληθῆ προσπάθεια νὰ ἐμπλουτισθῆ τὸ Τμῆμα αὐτό, τὸ ὁποῖο στεγάζεται πρὸς τὸ παρὸν στὸν διο. χώρο μὲ τὸ Σπουδαστήριον τῆς Συστηματικῆς Θεολογίας τοῦ δευτέρου ὑπογείου, μὲ τὶς διδακτορικὲς διατριβὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ διατριβὲς ἄλλων Πανεπιστημιακῶν Τμημάτων, πού κατὰ περιεχόμενον ὑπάρχει συνάφεια μὲ τὸ θεολογικὸ ἐπιστητό.

3. Σὲ ἄμεση προοπτικὴ εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ Τμήματος τῶν δημοσιεύσεων τῶν μελῶν ΔΕΠ καὶ τῶν βοηθῶν τῆς Σχολῆς μας. Ἡ προσπάθεια βέβαια θὰ στηριχθῆ στὴ δωρεὰν προσφορὰ τῶν συγγραφέων. Ἐξάλλου ἡ συνεχὴς ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος θὰ βασίζεται καὶ στὴν παράλληλη προσπάθεια νὰ ἐνημερώνεται ἡ σελίδα τῆς Σχολῆς μας στὸ INTERNET.

4. Μὲ πρωτοβουλία τῆς κ. Μπραγιώτου εἶχε ἀνοικτὴ βιβλιοθήκη Δωρεῶν, ὅπου καταγράφονται τὰ βιβλία πού προέρχονται ἀπὸ δωρεές. Ὁ τομέας αὐτὸς χρειάζεται μεγαλύτερη ὁργάνωση, γιατί οἱ καταγραφές δὲν εἶναι πλήρεις, ἐνῶ ἡ διεξαγωγή τῆς σχετικῆς ἀλληλογραφίας παρουσιάζει ἀρχαϊκὴ εἰκόνα.

8. Ἐπιστροφὴ καὶ παράδοση δανεισμένων καὶ ἀκατάγραφων βιβλίων στὴ Βιβλιοθήκη ἀπὸ τὰ μέλη ΔΕΠ

Κύριε Κοσμητορ,

1. Μετὰ ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σας στίς 22.11.1995 πολλὰ μέλη ΔΕΠ ὄχι μόνον εἰδοποίησαν νὰ ὁργανωθῆ ἡ παράδοση τῶν βιβλίων, πού ἔχουν δανεισθῆ κατὰ καιροὺς ἢ εἶχαν μείνει ἀκατάγραφα στὰ γραφεῖα τους, ἀλλὰ καὶ προέβησαν σὲ ἄμεση παράδοση. Σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια παραδόθηκαν περὶ τὰ 500 βιβλία ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς τῶν μαθημάτων τῆς Κ. Διαθήκης τοῦ Τμήματος Θεολογίας, ἐκ τῶν ὁποίων πλεῖστα ἦσαν ἀκατάγραφα, περὶ τὰ 850 βιβλία παραδόθηκαν μὲ σχολαστικὴ ἐπιμέλεια ἀπὸ τὸν καθ. κ. Δοῖκο μὲ ἀπλὴ πρόχειρη καταγραφή, πού ἔγινε ἀπὸ τὴν κ. Μπραγιώτου καὶ παλαιότερα ἀπὸ τὴν κ. Πάτκου. Ἐπιτόπια καταγραφή ζήτησαν νὰ γίνῃ οἱ καθ. κ. κ. Κογκούλης καὶ Ἀκανθόπουλος, ὥστε νὰ γίνῃ ἐπίσημος δανεισμός γιὰ τὰ βιβλία πού χρησιμοποιοῦν καθημερινά, ἐνῶ θὰ μεταφερθοῦν στὴ Βιβλιοθήκη τὰ ὑπόλοιπα. Μερικὴ καταγραφή ἔγινε καὶ στὸ γραφεῖο τοῦ καθ. κ. Τσάμη, ὁ ὁποῖος παρέδωσε τὰ μεμονωμένα καταγεγραμμένα, ὅπως καὶ τὰ ἀκατάγραφα βιβλία, πού εἶχε στὸ γραφεῖο του. Τὴν καταγραφή τῶν βιβλίων τοῦ καθ. κ. Ζιάκα ἐκτελεῖ ὁ συνάδελφος κ. Παχῆς, ὁ ὁποῖος περατώνει τὸ ἔργο καταυτὰς. Παράδοση καταγεγραμμένων καὶ ἀκατάγραφων ἔγινε ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς κ.κ. Γιούλτση καὶ Πέτρου. Παράδοση βιβλίων, περίπου 130, ἔγινε ἀπὸ τὸν καθ. κ. Ἀλυγιζάκη. Ἐκκρεμὴ ἢ παράδοση τοῦ μουσικοῦ ἀρχείου. Τακτοποίηση τοῦ δανεισμοῦ ἔγινε ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς κ.κ. π. Θ. Ζήση, Ν. Μαρτσούκα, Ἀ. Παπαδόπουλο, Β. Ψευτογκά, Χ. Βάντσο, Μ. Κωνσταντίνου, Δ. Καϊμάκη, Γ. Μαρτζέλο, Δ. Λιάλιου, Π. Σκαλτσῆ, ἐνῶ οἱ καθ. κ. κ. Φανουργάκης καὶ Στογιόγλου ζήτησαν τὴν συνεργασία

μας για την καταγραφή στο γραφείο τους των βιβλίων που ανήκουν στη Βιβλιοθήκη, για να γίνει ή παράδοσή των. Ο καθηγητής κ. Καραβιδόπουλος εξέφρασε την επιθυμία να παραδώσει στη Βιβλιοθήκη όλα τα προσωπικά του περιοδικά, τα οποία συνιστούν μάλιστα πλήρεις σειρές. Σειρές προσωπικών περιοδικών και βιβλίων παραδόθηκαν στη Βιβλιοθήκη και από τη γράφουσα.

Προκειμένου να επιταχυνθούν οι ρυθμοί παραδόσεως αποφασίστηκε να καταγράφονται τα παραδιδόμενα παρατακτικά. Οι παραδίδοντες παραλαμβάνουν αντίγραφο, ενώ ο κ. Ἀρβανίτης με τη βοήθεια των απασχολουμένων κ.κ. φοιτητών ελέγχει τις καταγραφές του δανεισμού και τακτοποιεί πάραυτα τα επιστρεφόμενα στους βιβλιοστάτες. Παράλληλα δημιουργούνται καρτέλακια για τα ακατάγραφα, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να ένταχθούν όλες οι καταγραφές στο χειροκίνητο κατάλογο.

2. Ο άκριβης έλεγχος των καταγραφών από τοῦδε και στο ἑξῆς θά καταστή δυνατός και με την ἐκδηλωθεῖσα ἀπαίτησή σας να λαμβάνη ἡ Βιβλιοθήκη μας κατ' ἔτος ἀντίγραφα ὄλων τῶν τιμολογίων που ὑποβάλλονται στήν Κεντρική Βιβλιοθήκη ἀπό προμηθευτές, και ἀφοροῦν παραγγελίες μελῶν ΔΕΠ και βοηθῶν τῆς Σχολῆς μας, στήν ὁποία χρεώνονται ἐξάλλου ἀπό τήν Κεντρική Βιβλιοθήκη.

9. Ἀνταπόκριση στή μέχρι τοῦδε προσπάθεια

1. Ἀπαντώντας στήν ἐπιστολή τοῦ καθ. κ. Καραθανάση, ἀντίγραφο τῆς ὁποίας, Κύριε Κοσμητορ, μοῦ διαβιβάσατε (ἦταν ἐξάλλου και ἡ μόνη γραπτή ἀνταπόκριση στήν πρώτη ἔκθεση πεπραγμένων), διευκρινίζω και πάλι ὅτι με τήν πρόταση συμπλήρωση περιοδικῶν ἐννοεῖται ἡ συμπλήρωση τῶν ἤδη ὑπαρχόντων στή συλλογή τῆς Βιβλιοθήκης μας περιοδικῶν με τοὺς τόμους και τὰ τεύχη, που εἴτε χάθηκαν εἴτε δὲν εἶχαν ἀγορασθῆ ἐξαρχῆς εἴτε λείπουν, γιατί κάποια στιγμή (τελευταῖα 10-20 χρόνια) ἐγινε περικοπή τῆς ἐνιαύσιας συνδρομῆς των ἀπό τήν Κεντρική Βιβλιοθήκη και μένουν ἔτσι ἡμιτελή. Ὡς πρὸς τὸ ἐρώτημα για τὸ ποιός θά κάνει τήν ἐπιλογή και ποιά περιοδικά θά προταθοῦν, ἡ ἀπάντηση ἀποτελεῖ και παράκληση πρὸς ὄλα τὰ μέλη ΔΕΠ να ὑποβάλουν τις προτάσεις των. Πάντως για τὸ παρελθὸν ἔτος οὐδεμία πρόταση ἐγινε και οὐδεμία προθυμία ἐπιδείχθηκε ἀπὸ κάποιο φορέα τῆς Σχολῆς μας ἢ μέλος ΔΕΠ να βοηθήσει στή διεκπεραίωση τοῦ ἐπίπονου αὐτοῦ ἔργου. Ἐτσι μετὰ ἀπὸ ἰδική σας παράκληση, και ἐνημερώνοντάς σας φορτικά για ὄλες τις ἐνέργειες και ἐπιλογές, ἐγινε ἐπιλογή ἐνὸς ἀριθμοῦ περίπου 160 ξενόγλωσσων περιοδικῶν τῆς συλλογῆς μας και με μία ἐξουθενωτική ἐργασία τῶν κ.κ. Ἀρβανίτη, Μπρανιώτου, Πάτκου και Φιλιώτη κατά μήνα Ἰούλιο ἐπισημάνθηκαν ἐντέλει οἱ ἐλλείψεις για 160 ἀπὸ τὰ 480 περιοδικά τῆς συλλογῆς μας, και ἐγινε ἡ διερεύνηση τῆς διεθνούς ἀγορᾶς. Τελικά συμπληρώθηκαν τὰ 24 περιοδικά, ὁ κατάλογος τῶν ὁποίων ἀναφέρεται στήν παρούσα ἔκθεση, με κριτήριο τήν ἐγκαιρὴ ἀνταπόκριση τῶν ἐκδοτῶν τους, δεδομένου ὅτι τὸ κονδύλιο Α2 ἔπρεπε να χρησιμοποιηθῆ ἐντὸς τοῦ 1995. Προσωπικά θά ἤμουν ἐξαιρετικά εὐτυχής, ἐὰν και προτάσεις μᾶς εἶχαν ὑποβληθῆ ἀπὸ τοὺς κ. κ. συναδέλφους, πολὺ δὲ περισσότερο ἐὰν κάποιος συνάδελφος θά ἤθελε να ἀναλάβῃ τὸ συντονιστικὸ ἔργο τῆς

συμπληρώσεως τῶν ἑλλιπῶν περιοδικῶν τῆς συλλογῆς τῆς Βιβλιοθήκης μας, μάλιστα θὰ εἶχε στή διάθεσή του καί τήν προσκτηθεῖσα πείρα μας, γιά νά φέρῃ ἢ προσφορά του πραγματικά ικανοποιητικότερα ἀποτελέσματα. Πάντως τόσο ὁ κατάλογος τῶν ὑπαρχόντων περιοδικῶν ὅσο καί τῶν ἐπιλεγέντων, αὐτονόητα, εἶναι στή διάθεση τοῦ καθενός.

2. Ἐπειδή, Κύριε Κοσμητορ, ἐλέχθη στή Γενική Συνέλευση τοῦ Τμήματός μου στίς 24.11.95 ὅτι κάποιοι κ.κ. φοιτητές ζήτησαν ἀπό κ. κ. καθηγητές νά συμβάλουν χρηματικά ἐν εἴδει ἐράνου στήν ὀργάνωση τῆς Βιβλιοθήκης μας, θὰ σᾶς παρακαλοῦσα νά ἐπιληφθῆτε τοῦ θέματος, καθὼς οὐδέποτε ζητήθηκε τουλάχιστον ἀπό ἐμένα νά προβῆ κάποιος φοιτητής ἢ ἐκπρόσωπός των σέ μία τέτοια ἐνέργεια, ἢ ὁποία ἂν μῆτι ἄλλο, κατὰ τή γνώμη μου, προσβάλλει τή Σχολή καί τὸ Πανεπιστήμιό μας. Πάντως στή Γενική Συνέλευση τοῦ Τμήματός μου δηλώθηκε ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτή δὲν ἔχει καμμία σχέση μὲ τήν ὁμάδα ὀργανώσεως τῆς Βιβλιοθήκης. Διαμαρτυρία διατυπώθηκε καί ἀπό τοὺς ἐκπροσώπους τῶν κ.κ. φοιτητῶν, πού εἶναι μέλη τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Τμήματός μου, οἱ ὁποῖοι δήλωσαν ὅτι δὲν ὑπῆρχε ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τους γιά κάτι τέτοιο.

3. Οὐδεμία πρόταση μοῦ ἔχει ὑποβληθῆ εἰσέτι ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἑπταμελοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς Βιβλιοθήκης ἐπὶ τοῦ σχεδίου μου γιά τὸ νέο κανονισμὸ λειτουργίας τῆς.

10. Μικροπρόθεσμη Προοπτικὴ ἔργου γιά τὴν ἐπίτευξη τῶν ἐπόμενων στόχων.

1. Ἔργασίες τεχνικῆς ἐπιστηρίξεως τῶν χώρων. Θὰ πρέπει νά γίνουν οἱ δέουσες ἐνέργειες μέχρι καί ἔντονες παραστάσεις, ὥστε νά ἐνεργοποιηθῆ ἡ Τεχνικὴ Ἑπηρεσία τοῦ ΑΠΘ, γιά νά λυθῆ τὸ πρόβλημα πού δημιουργεῖται ἀπὸ τὴν ὑπερχείλιση τῶν ἀγωγῶν τῶν ὀμβρίων ὑδάτων στίς α-θουσεσ τοῦ δευτέρου ὑπογείου. Παράλληλα θὰ πρέπει νά γίνῃ ἐξονυχιστικὸς ἔλεγχος τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἠλεκτρικοῦ συστήματος (ὁ φωτισμὸς στὰ ὑπόγεια εἶναι ἀνεπαρκῆς), τῶν σωληνώσεων τοῦ καλοριφέρ καί τῆς ὑδρεύσεως ἐντὸς τῶν χώρων τῆς Βιβλιοθήκης ἀλλὰ καί στοὺς γειτνιάζοντες μὲ τὴ Βιβλιοθήκη χώρους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προῆλθαν τελευταῖα κάποια ἀνεξήγητα προβλήματα ὑπερχείλισεως στοῦ ὑδραυλικοῦ σύστημα. Ἄμεση κρίνεται καί ἡ ἀντιμετώπιση τῶν διαρροῶν πίσας ἀπὸ τὴ μόνωση στοῦ πρῶτο ὑπόγειο μὲ παράλληλο καθαρισμὸ τῶν βιβλιοθηκῶν, τοῦ πατώματος καί τῶν βιβλίων πού ὑπέστησαν φθορές. Οὐδεμία οὐσιαστικὴ ἀναδιάταξη στοῦ χώρου τοῦ Σπουδαστηρίου τῆς Ἑρμηνευτικῆς Θεολογίας μπορεῖ νά προχωρήσῃ πρὶν γίνουν αὐτὲς οἱ ἐργασίες, πράγμα πού θὰ δυσκολέψῃ καί τὸ ἔργο τῆς ἐνοποιήσεως τῶν Σειρῶν στον παρακείμενο χώρο. Ἐπιπλέον πρέπει νά ἐπισημανθῆ ἡ ἀνάγκη ἐγκαταστάσεως συστήματος ἐξαερισμοῦ, ἰδίως στὰ δύο ὑπόγεια ὄχι μόνο γιά τὴν ὑγιεινὴ προστασία τῶν μελῶν τῆς ὁμάδας ὀργανώσεως, πού περνοῦν καθημερινὰ 8 - 9 ὥρες στὰ ὑπόγεια, ἀλλὰ καί γιά τοὺς ὑπόλοιπους χρήστες καί ἀσφαλῶς γιά τὴν προστασία τῶν βιβλίων. Στὸ ἴδιο πλαίσιο θὰ πρέπει νά τοποθετηθοῦν σώματα ψύξεως τουλάχιστον στοῦ Ἀναγνωστήριου, ὅπου ἡ παραμονὴ καί ἐργασία κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες εἶναι ἀνυπόφορη. Βαρύτητα θὰ πρέπει νά δοθῆ

στο σύστημα πυροπροστασίας των χώρων. Θα πρέπει να γίνει έλεγχος των υπαρχόντων πυροσβεστήρων, που ούτως ή άλλως ο αριθμός των είναι ανεπαρκής και να ακολουθήσει εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση των. Ένα άλλο πρόβλημα είναι η αντιμετώπιση του θέματος των εξόδων κινδύνου, ένα θέμα για το οποίο γενικά στην Ελλάδα δεν λαμβάνεται πρόνοια. Ίσως με την εγκατάσταση συστήματος ασφαλείας και κλειστοῦ κυκλώματος παρακολουθήσεως των χώρων της Βιβλιοθήκης ο στόχος θα μπορούσε να καταστήται άμεσα πραγματοποιήσιμος. Ήξι άλλου περι τοῦ συστήματος κλειστοῦ κυκλώματος παρακολουθήσεως εἶχε γίνει μία καταρχήν διερεύνηση τῆς ἀγορᾶς τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ ἡ προτεραιότητα γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τῶν ραφίων ἀνέστειλε τὴν περαιτέρω ἔρευνα, ἀφοῦ τὸ κόστος διαφαίνεται νὰ ἀγγίξη τὰ 3.500.000 δρχμ., καὶ δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῆ με τὸν προϋπολογισμὸ τῆς Σχολῆς μας.

Ἄμεση θὰ πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀπαίτηση τῆς Σχολῆς μας, ἀσφαλῶς καὶ γιὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους, γιὰ τὴν ἀσφάλιση τῶν παραθύρων ὅλων τῶν χώρων τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἰδίως τοῦ Τμήματος τῶν παλαιτύπων με κινκλειδῶματα μασσίφ. Σὲ ἄλλες Σχολές παρόμοιες ἐργασίες εἶναι πρωταρχικὲς καὶ αὐτονόητες. Ἐκπλήσσει π.χ. τὸν ἐπισκέπτη τὸ σύστημα ἀσφάλισης, ποὺ ὑπάρχει στὸ κτίριο τοῦ Βιολογικοῦ, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ὁ κίνδυνος, ποὺ διατρέχει ἡ δική μας Σχολή.

2. Ἐξοπλισμός. Θα πρέπει νὰ γίνει ἐγκατάσταση μιᾶς διπλῆς σειρᾶς ραφίων, τύπου Βογιατζόγλου γιὰ λόγους αἰσθητικῆς ὁμοιομορφίας καὶ σταθερότητας, παράλληλα στὸ χωρὸ τῶν Πατρολογιῶν τοῦ Ἀναγνωστηρίου, ὅπου θὰ συγκεντρωθοῦν ὅλες οἱ ἐκδόσεις πατερικῶν κειμένων καὶ τῶν ἄμεσα χρηστικῶν ἐπιστημονικῶν μονογραφιῶν, ὥστε νὰ διευκολύνονται ὄχι μόνο οἱ φοιτητές μας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔργο τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς σὺν τῷ χρόνῳ ἐνοποιήσεως τῶν Σπουδαστηρίων, τοῦ χειροκίνητου καταλόγου καὶ τῆς ἐνοποιημένης ἠλεκτρονικῆς καταλογογραφῆσεως, δαπάνης περίπου 1.200.000 δρχμ. Στὸ μέλλον θὰ πρέπει νὰ ἀντικατασταθοῦν ὅλα τὰ ράφια νοβοπάν τοῦ Ἀναγνωστηρίου (ἤδη ἄρχισαν νὰ κάνουν κοιλιές ἀπὸ τὸ βάρος) με σιδερένια.

3. Στὶς ἄμεσες προτεραιότητες θὰ πρέπει νὰ τεθῆ ἡ ἀγορὰ ἐνὸς δευτέρου Υ/Η, δαπάνης περίπου 500.000 δρχμ., ἐπειδὴ οἱ ταυτόχρονα ἀπασχολούμενοι στὴν ἠλεκτρονικὴ καταλογράφηση θὰ εἶναι ἀπὸ τὸ Φεβρουάριο τουλάχιστον δύο.

4. Θα πρέπει νὰ δαπανηθῆ τὸ γενναῖο ποσὸν τῶν 2.000.000 τουλάχιστον δραχμῶν γιὰ τὴ βιβλιοδεσία τῶν περιοδικῶν, ποὺ προμηθεύεται ἡ Βιβλιοθήκη μας κατευθείαν χωρὶς τὴ μεσολάβηση τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης, καὶ τῶν ὁποίων ἡ βιβλιοδεσία δὲν καλύπτεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸ τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης. Ἐπιπλέον θὰ πρέπει νὰ βιβλιοδετηθῆ με τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ ἕνας ὅσο τὸ δυνατὸν μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἐφθαρμένων στὰ ἐξώφυλλά των βιβλίων, πολλὰ ἐκ τῶν ὁποίων παρουσιάζουν ἄθλια εἰκόνα καὶ τὰ ὁποῖα, ἐὰν δὲν συντηρηθοῦν, θὰ πρέπει νὰ ἀποσυρθοῦν.

5. Θα πρέπει νὰ δαπανηθῆ περίπου τὸ ποσὸν τῶν 700.000 δρχμ. καὶ πλέον γιὰ τὴν ἐγκατάσταση βιβλιοστατῶν μεταξὺ ὅλων τῶν ραφίων DEXION, ποὺ εἶχαν ἀγορασθῆ κατὰ καιροῦς, χωρὶς νὰ

τοποθετηθούν όμως και ενδιαμέσως βιβλιοστάτες. Έτσι η κλίση τῶν βιβλίων σὲ ἕνα ράφι συμπαρασύρει τὰ βιβλία σὲ ὅλο τὸ μῆκος μὲ ὅλες τὶς συνέπειες. Στὸ ποσὸ αὐτὸ συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀγορὰ ἐνὸς ἱκανοῦ ἀριθμοῦ κινητῶν βιβλιοστατῶν, μὲ στόχο νὰ ὑπάρξη σύντομα μίᾳ εἰκόνα τῆς Βιβλιοθήκης, ὅπου κάθε ράφι θὰ συμπεριλαμβάνει τὸν κινητὸ βιβλιοστάτη του.

6. Θὰ πρέπει νὰ διερευνηθῆ ἡ δυνατότητα νὰ ἀναλάβῃ τὸ Πανεπιστήμιο Κρήτης, πὺ ἔχει σὲ σχετικὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα ὑπὸ τὸ διευθυντὴ τῆς Βιβλιοθήκης του κ. Τζεκάκη, θεολόγο, δεκαμελὴ ἐξειδικευμένη ομάδα δημιουργίας ORIGINAL MARC RECORDS μὲ τὸ πρόγραμμα ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ II, γιὰ νὰ προχωρήσῃ μὲ ταχεῖς ρυθμοὺς ἢ ἀναδρομικὴ ἠλεκτρονικὴ καταλογογράφηση. Κάθε καταγραφή κοστίζει 500 δρχμ. γιὰ τὰ ἑλληνικὰ βιβλία, ἐνῶ ἡ ἀναζήτηση τῶν ξενόγλωσσων καταγραφῶν μέσω τῶν διεθνῶν ἠλεκτρονικῶν καταλόγων κοστίζει 130 δρχμ. ἐκάστη. Ἡ πληρωμὴ γίνεται μὲ ἔκδοση δελτίου παροχῆς ὑπηρεσιῶν, μάλιστα δικαιολογεῖται μίᾳ τέτοια δαπάνη ἀπὸ τὴν Οἰκονομικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Πανεπιστημίου μας. Φυσικὰ γιὰ μίᾳ τέτοια ἐργασία θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἀνοικτὸς διαγωνισμὸς γιὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἐμφανίσεως καὶ ἄλλων ἐνδιαφερομένων, οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν ὑπέπεσαν στὴν ἀντίληψή μας. Εἶναι αὐτονόητο ὅτι μίᾳ τέτοια διαδικασίᾳ ἀπαιτεῖ ἐνεργοποίηση, γιὰ τὴν ἀνάληψη τῶν ὑποχρεώσεων ὑπαγορεύεται καὶ ἀπὸ χρονικὲς δεσμεύσεις. Καὶ ὅλα αὐτὰ στὰ πλαίσια τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Σχολῆς μας.

7. Ἡ ἀνακοινωθεῖσα ἀπομάκρυνση τῶν ἀθλητικῶν εἰδῶν ἀπὸ τὸ Σκοπευτήριον θὰ καταστήσῃ δυνατὴ τὴν ἐπέκταση τῆς Βιβλιοθήκης στὸ χῶρο τοῦ Σκοπευτηρίου, ἀλλὰ οἱ ἀναδιατάξεις καὶ ὁ ἐξοπλισμὸς τοῦ χώρου πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ τὶς γενικὲς πιστώσεις τοῦ Πανεπιστημίου. Ὡστόσο ἕνας ἤδη γενικὸς προγραμματισμὸς γιὰ τὴν τεχνικὴ ἐπιστήριξη τῶν χώρων τῆς Βιβλιοθήκης θὰ πρέπει νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὶς παροχὲς τοῦ Σκοπευτηρίου, γιὰ νὰ μὴ παρουσιασθῆ καὶ πάλι τὸ φαινόμενο τῶν ἀποσπασματικῶν καὶ χωρὶς καμμία προοπτικὴ μέτρων.

8. Ἀπαιτεῖται ὁ ἄμεσος καθαρισμὸς τῆς παρακείμενης στὸ ἀρχεῖο τῆς Σχολῆς καὶ τῶν Τμημάτων ἀποθήκης τοῦ ὑπογείου, ὅπου μεταφέρθηκαν πρὸ δεκαετίας δέσμες βιβλίων καὶ ποικίλα ὑλικά καὶ ἄχρηστα ἀντικείμενα, καὶ τὰ ὁποῖα φθίρονται καὶ σαπίζουν ἀπὸ τὶς διάφορες διαρροὲς τοῦ ὑδραυλικοῦ συστήματος. Πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι μεταξὺ τῶν βιβλίων ὑπάρχουν καὶ κάποια, πὺ μποροῦν νὰ ἐνσωματωθούν στὴ συλλογὴ τῆς Βιβλιοθήκης μας, ὅπως ἐπίσης γιὰ ὀρισμένα ὑπάρχει ἢ ὑπόνοια ὅτι ἀνήκουν σὲ μέλη ΔΕΠ τῆς Σχολῆς μας, πὺ ἴσως ἀγνοοῦν τὴν ὑπαρξή των. Καθὼς γράφω αὐτὰ ἄς μὴ θεωρηθῶ ὡς καὶ νὰ βρῆκα τὸ ὑνὶ πίσω ἀπὸ τὴ θύρα... Πάντως ὅταν γίνεται λόγος γιὰ ἀποθήκη, δὲν σημαίνει ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐννοοῦμε σκουπιδαριό.

Κύριε Κοσμητορ,

Προσπάθησα νὰ δώσω μίᾳ ὅσο τὸ δυνατόν πιστὴ εἰκόνα τῶν ὅσων ἔγιναν μέχρι τώρα καὶ τῶν ὅσων μπορεῖ νὰ γίνουν ἢ νὰ δρομολογηθούν ἄμεσα κατὰ τὸ ἀρξάμενον τρίμηνο. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι

οί ρυθμοί εργασίας από 10.05.1995 μέχρι τις παραμονές των φετεινών Χριστουγέννων υπήρξαν εξοντωτικοί, όχι μόνο για μένα προσωπικά, που έζησα μέρες, κατά τις οποίες έφθασα στα όρια της ψυχικής και σωματικής μου άντοχης, αλλά και για όλα ανεξαιρέτως τα μέλη της ομάδας οργάνωσης. Γι' αυτό μου έρχεται το παράπονο, που μεταβάλλεται εϋθύς αμέσως και σε μέγα ερώτημα για το πώς μπορεί τελικά να αποτιμηθῆ ἡ ραγδαία επιδεινωθεῖσα φαρυγγίτιδα τῆς κ. Μπραγιώτου, τὰ ἀσθμικὰ συμπτώματα τοῦ κ. Ἀρβανίτη, τὰ δερματικά μικροπροβλήματα τῆς κ. Πάτκου, ἡ ἐξουθένωση τοῦ κ. Φιλιώτη, ὁ κόπος τῆς κ. Βανοῦ καὶ τοῦ κ. Μπονόβα;

Αὐτὰ πρὸς τὸ παρὸν καὶ πάντα μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς καὶ τῶν αὐτονοήτων εὐχαριστιῶν γιὰ τὴν καθημερινὴ ἐνθάρρυνση καὶ συμπαράστασή σας.

ΔΕΣΠΩ ΑΘ. ΛΙΑΛΙΟΥ, ἐπίκ. καθηγήτρια